

Leermiddelen

Bibliothecarissen leren hoe de principes van de bibliotheekwetenschap kunnen worden toegepast om problemen op te lossen en om nieuwe diensten aan te bieden met betrekking tot onderzoeksgegevens.

1. Een "top tien" lijst met **aanbevelingen** voor bibliotheken om aan de slag te gaan met onderzoeksgegevensbeheer van LIBER, <http://bit.ly/RDAthing1>
2. Relevante concepten worden gepresenteerd en in kaart gebracht in de **e-Science Thesaurus**, <http://bit.ly/RDAthing2>
3. De levensduur van onderzoeks-gegevens begrijpen met het **DCC Curation Lifecycle Model**, <http://bit.ly/RDAthing3>
4. **MANTRA** online trainings-modules voor bibliothecarissen, <http://bit.ly/RDAthing4>
5. Lees de meest recente literatuur in de **Digital Curation Bibliography**, <http://bit.ly/RDAthing5>
6. Tientallen voorbeelden van hulpbrongidsen die door bibliothecarissen zijn gemaakt om gebruikers meer te leren over data op de **SpringShare LibGuide Community Site**, <http://bit.ly/RDAthing6>

Voorlichting over Data

Bibliothecarissen beantwoorden vragen over data van klanten en spannen zich in om de data-

Leermiddelen
Voorlichting over Data
Data Management Plannen
Data Vaardigheden
Metadata
Data Citeren
Data Licenties and Privacy
Digitale Preserving
Data Bewaarplaatsen
en Gebruikersgemeenschap
.. om bibliothecarissen te helpen bij het beheer van onderzoeksgegevens!

behoeften van hun onderzoekers en studenten in te schatten.

7. Begin een gesprek met een onderzoeker over data: **Conducting a Data Interview**, <http://bit.ly/RDAthing7>
8. Leer meer over de behoeften van een onderzoeker door het lezen of maken van een **Data Curation Profile**, <http://bit.ly/RDAthing8>
9. Ontwikkel hulpmiddelen om uw bibliothecarissen te helpen, zoals de **DataOne Librarian Outreach Kit**, <http://bit.ly/RDAthing9>
10. Vragen over data beantwoord door experts op het **DataQ** forum, <http://bit.ly/RDAthing10>

Data Management Plannen

Bibliothecarissen raken bekend met de vereisten van financiers en het raadplegen van onderzoekers om hen te

helpen bij het schrijven en implementeren van effectieve plannen voor databeheer.

11. Een voorbeeld is de **DMPTool** die financiële vereisten in de Verenigde Staten opsomt en een plan opbouwt door de onderzoeker een aantal vragen te laten beantwoorden. Andere landen zoals het Verenigd Koninkrijk en Canada hebben vergelijkbare instrumenten, <http://bit.ly/RDAthing11>

Data Vaardigheden

Bibliothecarissen incorporeren data in het instrueren over informatievaardigheden om te herkennen wanneer gebruikers behoefte hebben aan gegevens en in staat zijn gegevens te vinden, evalueren en gebruiken.

12. Het **Data Information Literacy** project en -boek hebben een curriculum ontwikkeld om bibliothecarissen en andere docenten te helpen data te verwerken in informatievaardigheden training en instructies, <http://bit.ly/RDAthing12>

Metadata

Bibliothecarissen helpen bij het organiseren, classificeren en beschrijven van onderzoeksdata en het ontwikkelen van standaarden voor metadata om data gemakkelijker te kunnen vinden, begrijpen en behouden.

13. Bepaal welk metadata-formaat geschikt is en welke standaard moet worden

aanbevolen of toegepast met behulp van de, **Metadata Standards Directory**, <http://bit.ly/RDAthing13>

Data Citeren

Bibliothecarissen helpen bij promotie van onderzoeksdata door het aanmoedigen en faciliteren van datacitatie, dataverwijzing, koppelingen tussen documenten en data, en het helpen van gebruikers bij het correct citeren van dataproducenten.

14. **DataCite** helpt onderzoekers bij het citeerbaar maken van hun datasets zodat gebruikers ze kunnen crediteren en maakt een begin met het meten van impact door Digital Object Identifiers (DOI's) uit te geven, <http://bit.ly/RDAthing14>

Data Licenties and Privacy

Bibliothecarissen helpen onderzoekers hun data te delen met de juiste licenties en beschermen tegelijkertijd vertrouwelijke of andere gevoelige data.

15. **How to License Research Data** vanuit het Digital Curation Center kunnen bibliothecarissen helpen om met samen met onderzoekers een licentie te kiezen voor de gegevens die zij delen, <http://bit.ly/RDAthing15>
16. JISC beheert de **DATA-PROTECTION email list** met discussies over gevoelige data, <http://bit.ly/RDAthing16>

Digitale Preservering

Bibliothecarissen werken samen met de archiefgemeenschap om infrastructuur en werkwijzen te ontwikkelen en te implementeren om ervoor te

zorgen dat dataverzamelingen toegankelijk en bruikbaar blijven voor vijf, twintig, vijftig of honderd jaar of langer.

17. Krijg inzicht in vocabulaires en standaarden voor digitale archieven met behulp van het referentiemodel Open Archival Information System (**OAIS**) en betrouwbare certificering voor digitale bewaarplaatsen zoals **ISO 16363** en **Data Seal of Approval**
18. Vind beschikbare hulpmiddelen voor digitale conservering via **COPTR**, <http://bit.ly/RDAthing18>

Data Bewaarplaatsen

Veel bibliotheken bieden institutionele archieven om hun gebruikers in staat te stellen datasets te publiceren en archiveren of om onderzoekers te helpen bij het identificeren van andere geschikte archieven voor specifieke financiers, disciplines of andere domeinen.

19. Vind een geschikt archief door te zoeken in het **re3data.org** register van data-archieven, <http://bit.ly/RDAthing19>
20. Publiceer en deel nu gegevens met behulp van gratis, online data archieven zoals **figshare**, **Zenodo**, **Open Science Framework**, or **DataVerse**

Gebruikersgemeenschap

Bibliothecarissen verbinden met elkaar en met een grotere gemeenschap van onderzoekers, technologen, financiers, uitgevers en anderen om oplossingen te ontwikkelen en beproefde praktijken te delen voor databeheer.

21. Een voorbeeld van een nationale aanpak van

gemeenschaps-vorming op het gebied van databeheer op federaal niveau is het **Australian National Data Service**, <http://bit.ly/RDAthing21>

22. Voorbeelden van enkele jaarlijkse conferenties die betrekking hebben op onderzoeksdata en bibliothecarissen zijn: International Digital Curation Conference (**IDCC**), Research Data Access & Preservation Summit (**RDAP**), International Association for Social Science and Information Services & Technology (**IASSIST**), and Research Data Alliance (**RDA**)
23. **Sluit je aan bij de Research Data Alliance!**
Het is een internationale gemeenschap die sociale en technische bruggen bouwt om data uitwisseling mogelijk te maken. Lid worden is gratis, bezoek de website en abonneer je op de Libraries for Research Data Interest Group, <http://bit.ly/RDAthing23>

Contactinformatie

Michael Witt, Purdue University, USA

Co-chair of the RDA Libraries for Research Data Interest Group

Vertaald door: **Lisa de Leeuw**
Data Archiving and Networked Services (DANS)

